

POZIȚIA DE NEGOCIERE A REPUBLICII MOLDOVA
CLUSTERUL VI: RELAȚII EXTERNE

Chișinău 2025

CUPRINS

INTRODUCERE	3
DECLARAȚIE PRIVIND ACCEPTAREA <i>ACQUIS</i> -ULUI UE	4
INTEGRAREA ACCELERATĂ	5
CAPITOLUL 30 - RELAȚII EXTERNE	6
CAPITOLUL 31 - POLITICA EXTERNĂ, DE SECURITATE ȘI DE APĂRARE	17

INTRODUCERE

1. Republica Moldova (denumită în continuare „Moldova”) își reafirmă angajamentul ferm față de principalul său obiectiv strategic de a deveni stat membru cu drepturi depline al Uniunii Europene, obiectiv consacrat în Constituția sa și care stă la baza politicii sale externe. Țara rămâne pe deplin angajată să realizeze toate obligațiile ulterioare și va pune în aplicare reformele necesare cu determinare și în parteneriat strâns cu Uniunea Europeană.
2. Moldova este pe deplin aliniată cu scopul fundamental al Uniunii de a promova pacea, valorile comune și bunăstarea cetățenilor săi, așa cum este prevăzut în articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), care stă la baza atât a politicilor interne ale UE, cât și a politicii sale externe. În același spirit, Moldova își reafirmă angajamentul ferm de a se alinia la acțiunea externă a Uniunii Europene, conform articolului 3 din TUE, care stabilește rolul Uniunii în promovarea păcii, securității, dezvoltării durabile și protecției drepturilor omului la nivel global. Moldova susține pe deplin aceste principii și valorile care ghidează angajamentul UE pe plan global.
3. Politica externă a Moldovei este ghidată de o viziune europeană clară: să acționeze ca un actor constructiv, previzibil și principal pe scena internațională, pe deplin aliniat cu valorile și obiectivele Uniunii Europene. Moldova urmărește să contribuie la pacea și securitatea globală și la o ordine internațională bazată pe reguli prin promovarea democrației, a drepturilor omului, a multilateralismului și a cooperării strânse cu parteneri cu viziuni similare. În calitate de țară candidată la UE, Moldova este angajată în promovarea unei politici externe care consolidează interesele strategice ale Uniunii Europene, sporește stabilitatea regională și întărește implicarea sa în organizații internaționale și foruri multilaterale. Această abordare reflectă aspirația profund europeană a Moldovei și determinarea sa de a contribui activ la acțiunea externă a Uniunii.
4. Această traiectorie a fost consolidată de angajamentul constituțional al Moldovei în ceea ce privește aderarea la Uniunea Europeană, de rolul său activ în sprijinirea priorităților externe ale Uniunii și de poziția sa principală în fața provocărilor geopolitice actuale.
5. În acest context, Moldova este hotărâtă să-și alinieze progresiv și cuprinzător relațiile externe cu *acquis*-ul UE din Clusterul VI - Relații Externe, cu un accent deosebit pe Politica Externă și de Securitate Comună (PESC), Politica de Securitate și Apărare Comună (PSAC) și Politica Comercială Comună (PCC). Acestea sunt instrumentele esențiale de implicare globală a Uniunii, iar Moldova a demonstrat deja o aliniere constantă la cadrul lor juridic, politic și operațional. Obiectivul în cauză include creșterea alinierii la declarațiile și măsurile restrictive ale UE, participarea la misiunile conduse de UE și implementarea regulilor comerciale europene în contextul Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC).
6. Această Poziție de Negociere prezintă reformele, ajustările legislative și angajamentele instituționale asumate de Moldova pentru a asigura conformitatea deplină cu *acquis*-ul UE în domeniul relațiilor externe. Astfel, Moldova își reafirmă disponibilitatea de a contribui în mod semnificativ la rolul Uniunii ca actor global și de a susține valorile și interesele ce definesc implicarea pe plan extern a Uniunii Europene.

7. Moldova subscrie la obligațiile prevăzute în **Capitolul 30 - Relații Externe** și se angajează să se alinieze la Politica Comercială Comună (PCC) a UE, asigurând în același timp o tranziție ce reflectă circumstanțele economice și geografice specifice ale țării. În baza succesului Acordului de Asociere Moldova - UE și al Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC), Moldova și-a reorientat treptat economia către piața UE și se pregătește pentru integrarea în mecanismele UE de comerț exterior și dezvoltare.
8. Totodată, Moldova rămâne o economie mică și deschisă, cu o piață autohtonă și o bază industrială modestă, și o dependență sporită de un număr restrâns de parteneri externi atât pentru exporturi, cât și pentru importuri strategice. Multe dintre aceste relații comerciale sunt determinate de acorduri moștenite care oferă condiții preferențiale, în special, pentru anumite sectoare orientate spre export. Moldova va pune în aplicare o politică de retragere treptată a acestor aranjamente preferențiale, într-un ritm care să urmărească limitarea impactului economic negativ asupra unor sectoare sensibile ale economiei naționale.
9. Pentru a gestiona această tranziție în mod responsabil și a atenua perturbările majore, Moldova subliniază necesitatea colaborării cu Comisia Europeană pentru a identifica, acolo unde este justificat, un sprijin ținut prin care să fie asigurată o tranziție armonioasă și stabilitatea economică. Acest sprijin poate include programe de reorientare a exporturilor, asistență financiară și tehnică pentru susținerea restructurării industriale și a lanțurilor de producție cu valoare adăugată, precum și suport sectorial specific pentru cei mai vulnerabili în fața pierderii piețelor tradiționale și a concurenței sporite în cadrul Politicii Comerciale Comune a UE. Cu suportul UE, Moldova va realiza o tranziție graduală și bine calibrată, susținută de evaluări de impact și sprijin ținut pentru a menține stabilitatea economică și a proteja sectoarele vulnerabile într-o perioadă în care economia țării a fost puternic afectată de provocări externe suprapuse, în special de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.
10. În domeniul ajutorului umanitar și al cooperării pentru dezvoltare, Moldova este angajată să se alinieze la legislația UE și la standardele internaționale și se pregătește să-și intensifice eforturile pentru a contribui semnificativ la implicarea globală a Uniunii. Aceste acțiuni vor fi completate de consolidarea instituțională, aprofundarea coerenței politicilor și asigurarea pregătirii pentru responsabilitățile post-aderare.
11. În cadrul **Capitolului 31 - Politica externă, de securitate și apărare**, Moldova își reafirmă obiectivul de a atinge o aliniere deplină la Politica Externă și de Securitate Comună a Uniunii Europene până la data aderării și angajamentul său ferm de a contribui la pacea și securitatea europeană. Moldova a realizat deja progrese tangibile și susținute prin creșterea substanțială a alinierii la PESC, prin intensificarea participării la misiunile PSAC, dar și prin faptul că a devenit prima țară parteneră care a semnat un Parteneriat de Securitate și Apărare cu UE. Privind spre viitor, Moldova e pregătită să aprofundeze această cooperare, ghidată de priorități politice și de securitate clar definite, axate pe extinderea prezenței diplomatice, consolidarea capacităților de apărare națională, sporirea rezilienței societale și sprijinirea eforturilor privind stabilitatea regională și globală.
12. În fața volatilității securității regionale și a amenințărilor hibride în creștere, Moldova va lucra în continuare în strânsă coordonare cu UE pentru a susține valorile comune și pentru a acționa ca un partener de încredere în promovarea ordinii internaționale bazate pe reguli, inclusiv prin consolidarea propriei reziliențe și a capacității de a face față presiunilor externe.

DECLARAȚIE PRIVIND ACCEPTAREA *ACQUIS*-ULUI UE

13. Moldova acceptă *acquis*-ul Uniunii Europene acoperit de Clusterul VI - Relații Externe, în vigoare la data prezentării poziției de negociere, și se angajează să îl pună în aplicare până la data aderării la UE. Moldova nu solicită adaptări, măsuri sau perioade de tranziție specifice pentru niciunul dintre capitolele din cadrul acestui Cluster.

INTEGRAREA ACCELERATĂ

14. Guvernul Republicii Moldova rămâne ferm în realizarea angajamentelor sale și recunoaște importanța promovării unei cooperări mai aprofundate și a avansării procesului de integrare cu Uniunea Europeană. În conformitate cu reuniunile de screening bilateral, Guvernul solicită luarea în considerare a următoarelor modalități de integrare accelerată în cadrul Clusterului VI:

Capitolul 31 - Politică externă, de securitate și apărare

15. Moldova solicită luarea în considerare a următoarelor modalități de integrare accelerată în cadrul Capitolului 31:
- Participarea la reuniunile informale de bilanț privind principalele rezultate ale reuniunilor Consiliului Afaceri Externe.
 - Participarea regulată la reuniunile Consiliului Afaceri Externe.
16. Moldova solicită să participe sau să devină membră a următoarelor proiecte și grupuri de experți în cadrul Cooperării Structurate Permanente (PESCO):
- Sistem de contracarare a aeronavelor fără pilot (*Counter Unmanned Aerial System*) (C-UAS) - domeniul „Aer, Sisteme” (“*Air, Systems*”)
 - Echipe de răspuns rapid și asistență reciprocă în domeniul securității cibernetice (*Cyber Rapid Response Teams and Mutual Assistance in Cyber Security*) (CRRT) - domeniul „Cyber, C4ISR”.

CAPITOLUL 30 - RELAȚII EXTERNE

17. Moldova își exprimă angajamentul ferm de a deveni membră a UE. Moldova recunoaște caracterul cuprinzător al Politicii Comerciale Comune (PCC) a UE și este pregătită să întreprindă măsurile necesare pentru a asigura integrarea sa armonioasă și eficientă în cadrul de comerț exterior al UE.
18. De la intrarea în vigoare a Acordului de Asociere UE-Moldova, inclusiv a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC), țara a făcut progrese semnificative în reorientarea fluxurilor sale comerciale către UE. Astăzi, UE este principalul partener comercial al Moldovei, reprezentând peste două treimi din exporturile sale. Această reorientare a consolidat reziliența economică și competitivitatea țării, demonstrând în același timp beneficiile tangibile ale integrării.
19. În același timp, Moldova dispune de o gamă largă de acorduri comerciale și de investiții bilaterale și multilaterale cu țări terțe, care continuă să contribuie semnificativ la stabilitatea economică a unor regiuni în care sunt concentrați producători-cheie orientați spre export. Aceste acorduri sprijină diversificarea exporturilor, mențin locurile de muncă și generează intrări de valută străină, sprijinind astfel economia locală și prevenind discrepanțele regionale.
20. Moldova își asumă faptul că, în conformitate cu articolul 207 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), urmează să se alinieze la cadrul extern comun al UE și să adopte integral ansamblul acordurilor comerciale preferențiale ale UE, precum și al sistemelor unilaterale de preferințe. Deși consideră această aliniere un câștig strategic, Moldova anticipează totodată că aplicarea Tarifului Vamal Comun, înlocuirea acordurilor sale comerciale bilaterale cu rețeaua UE de acorduri de liber schimb și aranjamente preferențiale, precum și expunerea sporită la concurența globală vor necesita ajustări structurale semnificative pentru anumite sectoare și producători puternic dependenți de politicile comerciale actuale ale țării.
21. Pentru a atenua potențialul impact negativ al acestor schimbări, Guvernul Republicii Moldova va întreprinde toate măsurile necesare la nivel național și va coopera cu Comisia Europeană pentru a identifica instrumentele, mecanismele și pârghiile relevante care să sprijine ajustarea treptată și reorientarea de piață a sectoarelor afectate. Acest demers poate include, acolo unde este justificat, solicitări viitoare de sprijin compensatoriu ținut suplimentar, pentru a asigura o tranziție armonioasă și stabilitate economică.
22. Pentru a sprijini ajustările structurale necesare pentru alinierea deplină la Politica Comercială Comună a UE, Moldova va continua să solicite asistență tehnică din partea instituțiilor europene și a statelor membre. Aceasta va include schimb de cunoștințe și bune practici privind implementarea *acquis*-ului, și sprijin ținut pentru armonizarea legislativă, consolidarea instituțională și coordonarea eficientă a politicilor.
23. Dincolo de ajustările tarifare și comerciale, Moldova este angajată și în avansarea procesului de aproximare legislativă a cadrului său național la *acquis*-ul UE în domeniile ce țin de controlul exporturilor, bunurile cu dublă utilizare, cooperarea internațională pentru dezvoltare și ajutorul umanitar. O serie de pași semnificativi au fost deja întreprinși odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 213/2024 și a Hotărârii Guvernului nr. 24/2025, care instituie sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice și cu dublă utilizare. Capacitatea administrativă a Ministerului Afacerilor Externe a fost consolidată, inclusiv prin crearea unei Secții dedicate pentru Cooperare Internațională pentru Dezvoltare și prin elaborarea unui sistem de

monitorizare a Asistenței Oficiale pentru Dezvoltare (AOD), aliniat la standardele OCDE-CAD.

24. Moldova acceptă *acquis*-ul Uniunii Europene care constituie obiectul Capitolului 30 - Relații externe, în vigoare la data prezentării poziției de negociere, și se angajează să îl implementeze până la data aderării la UE. Moldova nu solicită adaptări specifice, măsuri sau perioade tranzitorii pentru acest capitol.

I. POLITICA COMERCIALĂ COMUNĂ

I.A. Cadrul multilateral al Politicii Comerciale Comune - Organizația Mondială a Comerțului

25. Odată devenită membră cu drepturi depline a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), în 2001, Moldova și-a respectat în mod constant toate angajamentele, demonstrând dedicare față de normele și reglementările comerciale internaționale, și a participat activ la sistemul comercial multilateral, contribuind la dezvoltarea practicilor comerciale libere și echitabile la nivel global.
26. Pe lângă statutul său de membră a OMC, Moldova este semnatară a mai multor acorduri sectoriale și plurilaterale în cadrul acestei organizații, în special Acordul privind facilitarea comerțului (AFC) și Acordul privind achizițiile publice (AAP), la care a aderat în 2016. Prin intermediul AAP, Moldova s-a angajat să liberalizeze accesul la piețele sale de achiziții publice în condiții de transparentă, nediscriminare și reciprocitate. Aceste angajamente consolidează aderarea țării la regulile comerciale multilaterale și demonstrează angajamentul său față de o integrare instituțională mai profundă cu disciplinele comerciale globale.
27. Moldova menține un regim comercial relativ deschis, cu aplicarea unui tarif de Națiunea cea mai favorizată (NCF) de aproximativ 5,3% în medie. Circa 40% din toate liniile tarifare sunt scutite de taxe vamale, iar aproximativ 80% din importuri intră în țară fie în baza accesului scutit de taxe vamale conform clauzei NCF, fie în baza unor aranjamente preferențiale care decurg din acorduri de liber schimb. Aceste preferințe acoperă o parte semnificativă a partenerilor bilaterali și regionali, reflectând modelul economic orientat spre exterior al Moldovei. Arhitectura comercială actuală oferă o bază flexibilă, dar liberală, pentru alinierea Moldovei la Tariful Extern Comun al UE și la cadrul mai larg de politică comercială al Uniunii.

I.B. Cadrul regional / bilateral al Politicii Comerciale Comune

28. Moldova este în continuare parte la Acordul de Liber Schimb al Comunității Statelor Independente (ALS CSI), semnat în 2011. Deși Moldova a făcut progrese semnificative în reorientarea comerțului său către Uniunea Europeană prin punerea în aplicare a Acordului de Asociere UE-Moldova și a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC), piața CSI continuă să joace un rol important pentru exportatorii moldoveni și rămâne relevantă pentru sectoare-cheie precum produsele agroalimentare (inclusiv fructe proaspete, legume conservate și vinuri), bunurile industriale și produsele farmaceutice. Pentru mai multe categorii de produse, țările CSI constituie în prezent principalele destinații de export.
29. Între anii 2022-2024, piața CSI a rămas o destinație-cheie pentru exporturile moldovenești de mere (87,9% în 2022, 70,7% în 2024), vin (până la 29,3%) și bunuri farmaceutice (peste 50%). În timp ce unele produse, precum strugurii de masă, au prezentat semne de diversificare, altele - cum ar fi caisele, cireșele și alcoolul etilic -

continuă să se bazeze în mare măsură pe cererea din CSI, subliniind dependența comercială structurală a Moldovei și expunerea acesteia la potențiale perturbări în accesul la piața regională.

30. Denunțarea ALS CSI ar expune exportatorii moldoveni la noi bariere tarifare și netarifare, ar eroda competitivitatea prețurilor și ar destabiliza lanțurile de aprovizionare construite în jurul modelelor de producție regionale. În plus, pentru anumite categorii de inputuri - inclusiv materiale energetice, produse chimice, industriale și ambalaje - producătorii moldoveni rămân dependenți de furnizorii din țările CSI, iar orice perturbare bruscă ar avea efecte negative atât asupra producției interne, cât și asupra ocupării forței de muncă.
31. Prin urmare, Moldova va coopera cu Comisia Europeană pentru a identifica instrumente și mecanisme adecvate în vederea acordării unui sprijin compensatoriu direcționat și limitat în timp, care să contribuie la atenuarea impactului generat de reconsiderarea participării țării la Acordul de Liber Schimb al CSI. Acest sprijin ar trebui să vizeze abordarea potențialelor perturbări în sectoarele dependente de export, precum horticultura, industria farmaceutică, ambalajele și utilajele industriale. Programe sectoriale specifice, direcționate, ar trebui să sprijine producătorii în reorientarea producției și a exporturilor către piețele UE:
- **Horticultură.** Sprijin concentrat care să le ofere fermierilor susținere pentru plantarea de noi livezi în conformitate cu standardele UE, acces la material săditor de înaltă calitate și tehnologii de irigare, investiții în lanțul frigorific și sisteme de depozitare, precum și programe de instruire și certificare destinate producătorilor mici și mijlocii.
 - **Vinuri și distilate.** Asistență dedicată pentru a facilita conversia treptată a plantațiilor de viță-de-vie către soiuri compatibile cu preferințele consumatorilor din UE, pentru extinderea accesului la tehnologii moderne de îmbuteliere și de branding, pentru sprijinirea infrastructurii de certificare, precum și pentru dezvoltarea unor noi strategii de promovare a exporturilor, orientate către piețe premium și cele netradiționale.
 - **Utilaje și produse industriale.** Susținere direcționată pentru modernizarea industrială prin asistență tehnică, modernizarea tehnologică și adaptarea standardelor produselor la normele UE. Moldova urmărește includerea sa în programele UE de sprijin pentru inovare industrială, standardizare și digitalizare, și solicită sprijin pentru laboratoare de certificare, formare profesională și servicii de consultanță pentru îmbunătățirea accesului pe piață. Scopul nu este doar înlocuirea exporturilor pierdute, ci modernizarea sectorului și consolidarea rezilienței și competitivității pe termen lung.
 - **Industria farmaceutică.** Sprijin pentru alinierea reglementărilor la *acquis*-ul UE, investiții în programe de modernizare conform standardelor de Bună Practică de Fabricație (BPF), sprijin pentru diversificarea piețelor și pentru dezvoltarea unor platforme de promovare a exporturilor în cadrul instrumentelor existente ale UE.
32. Acordul de Comerț Liber (ACL) dintre Republica Moldova și Republica Turcia, în vigoare din 2016, ridică preocupări similare în contextul alinierii la Politica Comercială Comună a UE. Moldova recunoaște existența Uniunii Vamale UE-Turcia, instituită prin Decizia nr. 1/95 a Consiliului de Asociere CE - Turcia. Totuși, produsele agricole sunt excluse din domeniul de aplicare al acestui aranjament, ceea ce conduce la condiții

asimetrice de acces pe piață, ce ar putea afecta exportatorii agricoli din Moldova după aderare.

33. În baza actualului Acord de Comerț Liber dintre Moldova și Turcia, exportatorii moldoveni de produse agricole beneficiază de contingente tarifare preferențiale și de acces scutit de taxe vamale pentru mai multe produse-cheie. În aceste condiții, piața turcă a devenit treptat una de importanță strategică pentru sectorul agroalimentar al Moldovei, exporturile atingând un nivel de peste 304 milioane USD în anul 2022. Aceste tendințe evidențiază importanța gestionării responsabile a tranziției de la actualul cadru al Acordului de Comerț Liber, pentru a atenua potențialele perturbări comerciale și pentru a sprijini sectoarele afectate în menținerea accesului pe piața turcă în condiții noi, aliniate cadrului de aderare la UE.
34. Având în vedere modificarea condițiilor de acces la piețele CSI, alături de capacitatea limitată a producătorilor moldoveni de a-și redirectiona într-un termen scurt producția către UE, eventuala modificare a regimului preferențial pentru produsele agricole cu Turcia ar accentua și mai mult contracția pieței și ar reduce competitivitatea exporturilor.
35. Pentru a gestiona această tranziție, Moldova va colabora cu Comisia Europeană pentru a identifica instrumente compensatorii adecvate care să sprijine ajustarea în sectoarele afectate și să protejeze competitivitatea.
36. În contextul Acordului Central European de Liber Schimb (CEFTA 2006), Moldova își reafirmă sprijinul deplin pentru principiile de bază ale acestuia - integrarea regională și liberalizarea comerțului. Moldova își menține angajamentul de aliniere a politicilor sale comerciale externe la standardele UE, continuând în același timp să își îndeplinească obligațiile asumate în temeiul CEFTA, inclusiv punerea în aplicare a protocoalelor adiționale privind facilitarea comerțului, comerțul cu servicii și soluționarea litigiilor.
37. Moldova va armoniza și va revoca Tratatul Bilateral de Investiții (TBI) incompatibil cu *acquis*-ul UE până la data aderării. O cartografiere și o evaluare prealabilă cuprinzătoare a acestor tratate sunt procese esențiale pentru a estima expunerea economică, implicațiile juridice și riscurile tranzitorii. Impactul trebuie gestionat cu responsabilitate, în special în cazul acordurilor cu principalele țări investitoare și al celor care includ clauze extinse de expirare. Moldova va implementa Regulamentul (UE) nr. 1219/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind stabilirea unor dispoziții tranzitorii pentru acordurile bilaterale de investiții încheiate între state membre și țări terțe de la data aderării.
38. Prin urmare, până la sfârșitul anului 2025, Moldova va efectua o analiză cuprinzătoare a tuturor TBI, va evalua stocul și sensibilitatea investițiilor vizate și va elabora o strategie de tranziție care poate include platforme de dialog privind investițiile, acțiuni de promovare a protecției investițiilor prin intermediul cadrelor UE și o campanie de comunicare publică pentru atenuarea riscurilor.

I.C. Regimurile comerciale preferențiale autonome ale UE

39. Ca parte a obligațiunilor sale viitoare, Moldova va adopta întreaga rețea de acorduri comerciale preferențiale încheiate de Uniunea Europeană cu țări terțe și grupări regionale. Aceasta include Acorduri de Liber Schimb (ALS), Acorduri de Parteneriat Economic (APE) și Acorduri de Stabilizare și Asociere (ASA), precum și sisteme preferențiale unilaterale, ca Schema Generalizată de Preferințe (SPG), SPG+ și Totul în afară de arme (EBA). Deși respectiva aliniere oferă beneficii strategice pe termen lung, inclusiv diversificarea pieței și creșterea atractivității investițiilor, expunerea pe

termen scurt și mediu la o concurență sporită - în special în sectoare precum agricultura, industria ușoară și cea prelucrătoare - poate genera efecte destabilizatoare care necesită o gestionare responsabilă.

40. Prin urmare, până la sfârșit de 2025, Moldova intenționează să efectueze o evaluare cuprinzătoare a impactului economic al acordurilor comerciale ale UE, pentru a-și evalua nivelul de pregătire tehnică și capacitatea de absorbție internă, precum și a identifica sectoarele ce ar putea avea nevoie de sprijin specific pentru consolidarea capacităților. Această evaluare va contribui la asigurarea unei integrări armonioase și durabile în cadrul politicii comerciale externe a UE.
41. Moldova va coopera cu Comisia Europeană pentru identificarea unui sprijin adecvat destinat sectoarelor ce ar putea fi expuse unor creșteri semnificative ale importurilor după aderare, inclusiv în industriile textile și de confecții, de fabricare a mobilei și de procesare a produselor alimentare. Acest sprijin ar trebui să permită modernizarea tehnică, re poziționarea pe piață, inclusiv dezvoltarea lanțurilor de producție cu valoare adăugată și investiții în creșterea rezilienței economice. Acolo unde este necesar, Moldova va încerca, de asemenea, să obțină acces la finanțare preventivă pentru măsuri de salvagardare, inclusiv asistență juridică și analitică pentru activarea instrumentelor de salvagardare compatibile cu *acquis*-ul UE.

Tariful Vamal Comun al UE

42. La aderare, Moldova va implementa pe deplin Tariful Vamal Comun (TVC). Aceasta va reprezenta o schimbare semnificativă față de actualul program tarifar al țării, bazat pe Clauza națiunii celei mai favorizate, care presupune taxe mai mici pentru inputurile industriale și anumite importuri strategice. Tranziția comportă riscuri precum șocuri de prețuri, perturbări ale lanțului de aprovizionare și pierderi de competitivitate, în special în sectoarele industriale cu valoare adăugată ridicată.
43. Având în vedere impactul potențial negativ asupra sectoarelor strategice, Moldova va colabora cu Comisia Europeană pentru identificarea unui sprijin compensatoriu ținut, prin intermediul instrumentelor, mecanismelor și programelor existente ale UE, pentru a sprijini companiile afectate de creșterea costurilor de import al inputurilor strategice din țări terțe, ca urmare a aplicării TVC.
44. În paralel, Moldova va colabora cu Comisia Europeană pentru identificarea instrumentelor necesare consolidării capacității tehnice și instituționale necesare pentru implementarea eficientă și fără perturbări a TVC, precum instrumente tehnice pentru aplicarea PCC, programe de formare pentru funcționarii vamali și integrarea în timp real a sistemului vamal al țării în TARIC - Tariful Integrat al Uniunii Europene. Măsurile de sprijin vor permite Moldovei să adopte TVC într-un mod ordonat, responsabil și sustenabil din punct de vedere economic, respectând pe deplin obligațiile ce îi revin în calitate de viitor stat membru.

I.D. Reguli specifice comerțului

45. În 2024, Moldova a adoptat Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, care stabilește un cadru de reglementare pentru acest domeniu. Legea definește responsabilitățile autorităților publice relevante și își propune să protejeze securitatea națională, să sprijine politica externă și să contribuie la eforturile internaționale de reglementare a acestui tip de comerț. În plus, în ianuarie 2025, Guvernul a aprobat Hotărârea nr. 24/2025 privind Sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice, care stabilește structura și funcționarea Comisiei naționale pentru controlul comerțului cu mărfuri strategice, procedurile de eliberare a

autorizațiilor și de înregistrare a solicitanților, și listele de control aplicabile acestei categorii de mărfuri.

46. Ambele acte legislative sunt aliniate la Regulamentul (UE) 2021/821 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare (reformare). Cele mai recente modificări aduse listei de produse cu dublă utilizare au fost aprobate prin Regulamentul delegat (UE) 2024/2547 al Comisiei.
47. În plus, în februarie 2025, Moldova a modificat Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului. Modificările vizează asigurarea proporționalității și clarității în reglementare, prin excluderea investițiilor nesemnificative sau fără implicații pentru securitatea națională, clarificarea domeniilor considerate esențiale pentru securitatea statului și armonizarea terminologiei aferente. În plus, acestea urmăresc reducerea sarcinilor administrative și a costurilor de conformitate pentru investitori, fără a compromite securitatea națională. Aceste modificări transpun parțial Regulamentul (UE) 2019/452 de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune.
48. Detalii privind angajamentele suplimentare care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 1 de mai jos:

Tabelul 1. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul REGULILOR SPECIFICE COMERȚULUI

<i>Aquis</i>	Angajament de transpunere /alinie	Angajament de implementare
Regulamentul (UE) nr. 1233/2011 al Comisiei, Parlamentului și Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind aplicarea anumitor orientări în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere oficială și de abrogare a Deciziilor 2001/76/CE și 2001/77/CE ale Consiliului (CELEX: 32011R1233)	Până în iulie 2026: Adoptarea Hotărârii de Guvern privind garantarea creditelor la export și a asigurărilor aferente.	Începând cu anul 2026: Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de garantare a creditelor la export cu sprijin oficial, menit să faciliteze accesul la finanțare pentru companiile implicate în tranzacții de export.
Directiva 98/29/CE a Consiliului din 7 mai 1998 privind armonizarea principalelor dispoziții aplicabile asigurării creditului la export pentru operațiunile care beneficiază de acoperire pe termen mediu și lung (CELEX: 31998L0029)	Până în iulie 2026: Adoptarea Hotărârii de Guvern privind garantarea creditelor la export și a asigurărilor aferente.	

Directiva 84/568/CEE a Consiliului din 27 noiembrie 1984 privind obligațiile reciproce ale organismelor de asigurare a creditelor la export (CELEX: 31984L0568)	Până în iulie 2026: Adoptarea Hotărârii de Guvern privind garantarea creditelor la export și a asigurărilor aferente.	
Decizia 82/854/CEE a Consiliului din 10 decembrie 1982 privind regimul aplicabil, în domeniile garanțiilor și finanțărilor la export, anumitor subcontracte care provin din alte state membre sau din țări care nu sunt membre ale Comunităților Europene (CELEX: 31982D0854)	Până în iulie 2026: Adoptarea Hotărârii de Guvern privind garantarea creditelor la export și a asigurărilor aferente.	
Decizia 2006/789/CE a Consiliului din 13 noiembrie 2006 privind procedurile de consultare și de informare în domeniile asigurării creditului, al garanțiilor și al creditelor financiare (CELEX: 32006D0789)	Până în iulie 2026: Adoptarea Hotărârii de Guvern privind garantarea creditelor la export și a asigurărilor aferente.	
Directiva (UE) 2024/1760 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și a Regulamentului (UE) 2023/2859 (CELEX: 32024L1760)	Până în decembrie 2026: Adoptarea legii privind diligența necesară în materie de sustenabilitate corporativă.	Până la sfârșitul anului 2026: Finalizarea evaluării naționale de diligență necesară. Până la data aderării: Implementarea dispozițiilor UE privind diligența necesară.

Regulamentul (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune (CELEX: 32019R0452)	Până în iulie 2025: Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 585/2016 privind instituirea Consiliului pentru promovarea proiectelor de investiții de importanță națională. Până în noiembrie 2025: Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 274/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de elaborare, încheiere și monitorizare a implementării acordurilor de investiții cu privire la proiectele investiționale strategice.	
Regulamentul (UE) nr. 912/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 de instituire a unui cadru pentru gestionarea răspunderii financiare legate de instanțele de soluționare a litigiilor între investitori și stat, stabilite prin acordurile internaționale la care UE este parte (CELEX: 32014R0912)	Până în decembrie 2025: Adoptarea cadrului de gestionare a responsabilității financiare aferent tribunalelor de soluționare a litigiilor dintre investitori și stat, instituite prin acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte.	

I.E. Instrument de apărare comercială

49. Ca membră a OMC, Moldova aplică instrumente de apărare comercială în conformitate cu acordurile privind măsurile antidumping, compensatorii și de salvagardare.
50. Legea nr. 820/2000 privind măsurile antidumping, compensatorii și de salvagardare este parțial aliniată cu Regulamentul (UE) 2016/1036 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor ce nu sunt membre ale UE, Regulamentul (UE) 2015/755 privind regimul comun pentru importurile din anumite țări terțe și Regulamentul (UE) 2015/478 privind regimul comun pentru importuri.
51. Moldova va fi pregătită să aplice legislația obligatorie a UE privind instrumentele de apărare comercială la data aderării.

II. INSTRUMENTE DE POLITICĂ EXTERNĂ

II.A. Procesul Kimberley

52. Moldova nu este membră a Schemei de Certificare a Procesului Kimberley, dar susține ferm obiectivul fundamental al acesteia. În calitate de stat membru al ONU, Republica Moldova a fost unul dintre co-sponsorii rezoluției Adunării Generale a ONU A/RES/61/28, intitulată „Rolul diamantelor în alimentarea conflictelor: ruperea

legăturii dintre tranzacțiile ilicite cu diamante brute și conflictele armate ca o contribuție la prevenirea și soluționarea conflictelor”.

53. Moldova nu înregistrează niciun fel de comerț cu diamante brute care fac obiectul certificării Procesului Kimberley. Cu toate acestea, țara se angajează să monitorizeze comerțul cu diamante care intră sub incidența Procesului Kimberley. Moldova a examinat cerințele și procedurile pentru aderarea la Schema de Certificare a Procesului Kimberley și va deveni membră a acesteia la data aderării.

54. Detalii privind angajamentele suplimentare care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2 de mai jos:

Tabelul 2. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE privind PROCESUL KIMBERLEY

<i>Acquis</i>	Angajament de transpunere /alinie	Angajament de implementare
Regulamentul (CE) nr. 2368/2002 al Consiliului din 20 decembrie 2002 de punere în aplicare a sistemului de certificare pentru Procesul Kimberley privind comerțul internațional cu diamante brute (CELEX: 32002R2368)	Până în decembrie 2026: Adoptarea Hotărârii de Guvern privind implementarea sistemului de certificare a Procesului Kimberley pentru comerțul internațional cu diamante brute, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2368/2002 al Consiliului.	Regulamentul va fi pus în aplicare de la data aderării.

II.B. Reglementarea privind combaterea torturii

55. Moldova nu este încă aliniată la Regulamentul (UE) 2019/125 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 ianuarie 2019 privind comerțul cu anumite bunuri ce ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. Moldova nu are implementat un cadru juridic specific prin care să fie reglementată interzicerea unui astfel de comerț.

56. Detalii privind angajamentele suplimentare care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3 de mai jos:

Tabelul 3. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul REGLEMENTĂRII PRIVIND COMBATerea TORTURII

<i>Acquis</i>	Angajament de transpunere/ alinie	Angajament de implementare
---------------	--------------------------------------	----------------------------

Regulamentul (UE) 2019/125 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 ianuarie 2019 privind comerțul cu anumite bunuri ce ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (CELEX: 32019R0125)	Până în iulie 2025: Adoptarea Hotărârii de Guvern privind comerțul cu anumite bunuri ce ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura sau alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2019/125.	Regulamentul va fi pus în aplicare de la data aderării.
--	---	---

III. POLITICA DE ACȚIUNE EXTERNĂ ȘI POLITICA UMANITARĂ

57. Alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul cooperării pentru dezvoltare și al asistenței umanitare se află în prezent într-o fază inițială și este structurată în două etape. Prima etapă constă în adoptarea Legii privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, a cărei adoptare este preconizată până la sfârșitul anului 2025 și care va prevedea transpunerea elementelor esențiale ale *acquis*-ului, inclusiv a Regulamentului (CE) nr. 1257/96 al Consiliului privind ajutorul umanitar. A doua etapă presupune adoptarea, până la sfârșitul anului 2026, a actelor normative secundare necesare, așa cum va fi prevăzut în proiectul de lege. Aceste măsuri legislative sunt completate de reforme instituționale, inclusiv de consolidare a unității dedicate în acest scop în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.
58. Mai multe instrumente juridice, precum Tratatul privind funcționarea UE (art. 208-211) și Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului privind ajutorul umanitar, nu au fost încă transpuse. Moldova și-a declarat angajamentul de a transpune Regulamentul nr. 1257/96 până la finalul anului 2025. Totodată, alte acte normative europene - precum Regulamentul (UE) 2021/947 privind Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (NDICI - Europa Globală) și Regulamentul (UE) 2021/1529 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III) - vor deveni aplicabile de la data aderării.
59. Din punct de vedere instituțional, ca urmare a adoptării Hotărârii de Guvern nr. 32/2025, Serviciul de cooperare internațională pentru dezvoltare a fost reorganizat ca entitate dedicată în cadrul Ministerului Afacerilor Externe - Secția cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară. Începând cu luna martie 2025, în secție sunt angajate două persoane. Se preconizează ocuparea unui post suplimentar în cadrul procesului anual de rotație până la sfârșit de 2025. În decembrie 2024 a fost înființat un Grup de Lucru Interministerial, format din 15 autorități publice, pentru a sprijini elaborarea legislativă și coordonarea interinstituțională.
60. Capacitatea instituțională va fi consolidată în continuare. Aceasta include dezvoltarea unui program de formare profesională pentru funcționarii publici implicați în implementarea și formalizarea mecanismelor de coordonare pentru colectarea, raportarea și evaluarea datelor, în conformitate cu standardele OCDE-DAC și UE.
61. Detalii privind angajamentele suplimentare care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 4 de mai jos:

Tabelul 4. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul AJUTORULUI UMANITAR

<i>Acquis</i>	Angajament de transpunere /alinieri	Angajament de implementare
Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar (CELEX: 31996R1257)	Până la sfârșitul anului 2025: Alinierea la principiile Regulamentului prin adoptarea unei legi-cadru. Până la sfârșitul lui 2026: Adoptarea actelor normative secundare, aferente legii în cauză.	Regulamentul va fi pus în aplicare de la data aderării.

IV. LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI – RELAȚII EXTERNE

62. Moldova își reafirmă angajamentul de a consolida integritatea și transparența în domeniul relațiilor externe prin măsuri anticorupție concrete. Acestea includ organizarea de sesiuni de instruire specifice privind integritatea și anticorupția, precum și implementarea sistemului electronic de autorizare pentru controalele comerciale strategice pentru a spori supravegherea și a reduce vulnerabilitățile la practicile corupte.

CAPITOLUL 31 - POLITICA EXTERNĂ, DE SECURITATE ȘI DE APĂRARE

63. Republica Moldova a făcut progrese semnificative în alinierea politicii sale externe la Uniunea Europeană, demonstrând în mod constant angajamentul său față de valorile și obiectivele europene. În calitate de țară candidată la UE din iunie 2022, Moldova s-a asociat în mod activ cu Politica Externă și de Securitate Comună (PESC) a UE, susținând cu regularitate declarațiile, acțiunile și operațiunile UE pe scena internațională.
64. Prin aceste eforturi, Moldova a contribuit la o prezență mai puternică a UE pe scena internațională, consolidând stabilitatea regională și sprijinind obiectivele geopolitice mai largi ale Uniunii. Cooperarea țării cu UE în materie de politică externă și de securitate se intensifică. Pe măsură ce negocierile de aderare avansează, se preconizează că această traiectorie va conduce la alinierea deplină la politica externă și de securitate a UE, integrând pe deplin Moldova în politica externă și de securitate a Uniunii Europene.
65. În domeniul politicii externe, de securitate și apărare, Moldova se situează între un nivel moderat și unul bun de pregătire. Rata de aliniere a țării la PESC a UE a înregistrat o creștere semnificativă în ultimii ani. În mod similar, Moldova și-a sporit participarea la misiunile și operațiunile UE de gestionare a crizelor în cadrul Politicii de Securitate și Apărare Comună (PSAC) a UE. În mai 2024, Moldova a devenit prima țară care a încheiat un Parteneriat de Securitate și Apărare cu UE, marcând o etapă importantă către intensificarea dialogului pe o gamă largă de subiecte de securitate și apărare, inclusiv pe noi domenii de cooperare reciproc avantajoase.
66. Prioritățile Republicii Moldova în contextul acestui capitol sunt:
- a) extinderea rețelei diplomatice și consolidarea relațiilor bilaterale și multilaterale, fortificând astfel poziția Republicii Moldova de contributor la o Uniune mai puternică în afacerile globale și regionale;
 - b) avansarea dezvoltării și transformării capacităților naționale de apărare, cu scopul de integrare continuă în arhitectura de securitate și apărare a UE și de consolidare a credibilității țării drept un partener de încredere în securitatea internațională;
 - c) creșterea treptată a ratei de aliniere la PESC a UE, astfel încât să se ajungă la o aliniere de 100% până la data aderării;
 - d) creșterea ratei de aliniere la inițiativele UE în cadrul forurilor multilaterale;
 - e) sporirea participării la misiunile și operațiunile PSAC ale UE de gestionare a crizelor;
 - f) continuarea eforturilor de contracarare a amenințărilor hibride și de sporire a rezilienței, inclusiv prin respectarea recomandărilor din studiul UE privind riscurile hibride;
 - g) contribuția la o Uniune Europeană mai puternică și la un sprijin reciproc aprofundat în materie de securitate și apărare.
67. În plan orizontal, eforturile se concentrează pe consolidarea capacităților instituționale și pe elaborarea cadrului legislativ necesar pentru implementarea efectivă a *acquis*-ului UE în domeniul politicii externe, de securitate și apărare.
68. Republica Moldova acceptă *acquis*-ul UE cuprins în Capitolul 31 - Politica Externă, de Securitate și de Apărare, în vigoare la data prezentării poziției de negociere, și se

angajează să îl pună în aplicare până la data aderării la UE. Republica Moldova nu solicită adaptări specifice sau măsuri tranzitorii pentru acest capitol.

I. INSTITUȚIILE ȘI PROCESUL DECIZIONAL

69. Politicile externe, de securitate și de apărare ale Republicii Moldova se bazează pe o serie cuprinzătoare de acte normative și documente de politici fundamentale. Constituția țării stabilește arhitectura fundamentală și prevede principiile de bază privind suveranitatea națională și integritatea teritorială, competențele și responsabilitățile instituțiilor statului, cum ar fi Președintele, Parlamentul și Guvernul, care sunt detaliate în legislația națională. Principalele documente strategice - Strategia securității naționale, Strategia națională de apărare și Strategia militară (în curs de revizuire) - identifică riscurile și amenințările existente, specifică domeniile-cheie care trebuie abordate și stabilesc prioritățile pentru anii următori.
70. Moldova a făcut progrese în consolidarea cadrului instituțional și a capacităților administrative pentru a asigura implementarea și aplicarea efectivă a *acquis*-ului UE în domeniile PESC/PSAC. Ministerul Afacerilor Externe (MAE) este principala instituție responsabilă de coordonarea cooperării cu UE privind dialogul politic și de securitate, inclusiv în ceea ce ține de asigurarea alinierii coerente la pozițiile și măsurile restrictive ale UE. Implementarea măsurilor restrictive ale UE este gestionată de Consiliul Interinstituțional de Supervizare, condus de Prim-ministru.
71. Documentele strategice naționale în domeniul securității și apărării sunt aliniate la prioritățile Busolei strategice a UE, în timp ce politicile naționale se bazează pe aceleași principii ca și PESC a UE. Republica Moldova este angajată în menținerea păcii și consolidarea securității internaționale și împărtășește obiectivele de consolidare și susținere a democrației, statului de drept și drepturilor omului, în conformitate cu principiile dreptului internațional.
72. În 2024, Moldova a devenit prima țară care a semnat Parteneriatul de Securitate și Apărare cu UE, un aranjament-cadru pentru cooperarea reciproc avantajoasă în domenii-cheie de securitate și apărare. Moldova se angajează să valorifice pe deplin acest parteneriat și să utilizeze la maximum potențialul său, inclusiv prin implicarea activă în inițiativele noi și viitoare ale UE, cum ar fi Carta albă privind apărarea, Planul „Readiness 2030”, Strategia de securitate internă a UE, Strategia UE de pregătire a Uniunii și alte documente strategice conexe de politici. Aceste instrumente, în special cele cu dimensiune de politică externă și de securitate, vor servi drept orientare pentru dezvoltarea parteneriatului cu UE și a politicii externe a Republicii Moldova. De asemenea, Moldova va explora noi căi de cooperare, inclusiv o integrare mai aprofundată în ecosistemul industriei europene de apărare și participarea la inițiative comune în domeniul politicii de apărare.
73. Dispozițiile din legislația UE privind competența instituțiilor UE în domeniul PESC se vor aplica direct de la data aderării. Dispozițiile privind competența Statelor Membre ale UE vor fi puse în practică de la data aderării.
74. Până la data aderării, Moldova intenționează să desemneze un corespondent european în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.
75. Moldova va adopta Strategia militară până la finele anului 2025, în conformitate cu prioritățile de apărare stabilite în Strategia națională de apărare.

76. Moldova intenționează să instituie Comisia parlamentară permanentă pentru integrare europeană în 2025, în vederea îmbunătățirii coordonării procesului de integrare europeană la nivel parlamentar.

II. DIALOGUL POLITIC

77. Relațiile bilaterale ale Republicii Moldova cu țările terțe se bazează pe principiile dreptului internațional și pe interesele naționale, vizând în același timp alinierea progresivă la PESC a Uniunii Europene. În angajamentul său cu țările terțe, Moldova depune eforturi constante pentru a asigura coerența cu pozițiile și prioritățile UE.
78. Moldova menține relații bilaterale puternice cu țări care au aceleași viziuni, precum Statele Unite, Regatul Unit, Canada, Japonia, Elveția, Norvegia și altele, și alături de care împărtășește angajamentele față de democrație, stat de drept și securitate regională.
79. Moldova este angajată într-un dialog politic sistematic și în cooperare sectorială cu alte țări candidate și alți parteneri, precum Ucraina, Turcia, țările din Balcanii de Vest și Caucazul de Sud. Moldova își reafirmă sprijinul neclintit pentru suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei în contextul războiului de agresiune continuu al Rusiei. În calitate de țară vecină, Moldova a oferit și va continua să ofere sprijin Ucrainei, acționând în deplină solidaritate cu poporul ucrainean. Moldova este stat semnatar al Acordului de instituire a unui Tribunal Special pentru crimele de agresiune împotriva Ucrainei și susține Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei.
80. Moldova participă în diverse cadre de cooperare regională ce implică țări terțe, inclusiv Comunitatea Politică Europeană (CPE), Inițiativa Central Europeană (ICE), Organizația Cooperării Economice la Marea Neagră (OCEMN), Organizația pentru Democrație și Dezvoltare Economică (GUAM), Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEEC) și Consiliul de Cooperare Regională (CCR). Aceste formate oferă oportunități de a promova stabilitatea, conectivitatea economică și alinierea la prioritățile UE în regiune.
81. Totodată, Moldova se angajează în dialog cu alte țări terțe în scopul consolidării rețelei sale globale de prieteni și pentru a promova cooperarea economică, fiind ghidată de prioritățile politicii externe naționale, inclusiv promovarea valorilor democratice, a securității regionale și dezvoltării.
82. În calitate de țară candidată la UE, Moldova și-a demonstrat angajamentul de a se asigura că relațiile sale cu țările terțe rămân în concordanță cu acțiunea externă a UE și și-a ajustat gradual angajamentele bilaterale pentru a reflecta evoluția pozițiilor UE. Moldova își va alinia pe deplin diplomația bilaterală la PESC, până la data aderării și va contribui la conturarea unei politici externe coerente și unitare a UE.
83. Moldova împărtășește cu UE aceleași valori fundamentale: respectul pentru demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și protecția drepturilor omului, care sunt consacrate în articolul 2 al TEU. Moldova face parte din principalele organizații și inițiative internaționale și promovează în mod activ democrația, drepturile omului și statul de drept la scară globală.
84. Moldova sprijină și se aliniază în mod sistematic la Declarațiile UE privind drepturile omului, este cosemnatară a rezoluțiilor UE și ale statelor membre în forurile multilaterale, sprijină poziția UE în cadrul negocierilor privind rezoluțiile, exprimă

poziția națională în conformitate cu principiile și valorile UE. În 2023 și 2024, Moldova a atins o rată de aliniere de aproape 90% la Declarațiile UE privind drepturile omului.

85. În același timp, Moldova implementează prioritățile UE și se aliniază la valorile UE privind drepturile omului, transpunându-le în legislația națională și adoptând planuri naționale de acțiune în domeniul drepturilor omului.
86. Moldova întreprinde măsuri concrete pentru a promova egalitatea de gen în cadrul serviciului său diplomatic. În ianuarie 2023, Ministrul Afacerilor Externe a instituit un Grup de coordonare privind egalitatea de șanse pentru femei și bărbați, cu obiectivul general de a spori reprezentarea femeilor în diplomație. În aprilie 2024, a fost aprobat un Plan de acțiune al MAE privind egalitatea de gen pentru 2024 și a fost înființat un grup de lucru pentru implementarea acestuia. Planul de acțiune prevede, printre altele, formarea diplomaților și sporirea participării la platformele internaționale axate pe egalitatea de gen.
87. Republica Moldova apelează în mod activ la forurile multilaterale pentru a sensibiliza opinia publică cu privire la situația drepturilor omului în regiunea transnistreană. Moldova va continua să pledeze pentru protecția drepturilor fundamentale și pentru aplicarea standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului, inclusiv prin intermediul mecanismului Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei pentru supravegherea și executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului privind cauzele care provin din regiunea transnistreană.
88. Moldova va continua să contribuie activ la eforturile multilaterale menite să promoveze drepturile omului și să susțină o ordine internațională bazată pe reguli, precum și să își majoreze rata de aliniere la declarațiile UE privind subiectele ce țin de drepturile omului, cu scopul alinierii depline până la data aderării.

III. POLITICA EXTERNĂ ȘI DE SECURITATE COMUNĂ

III.A. Politica Externă și de Securitate Comună

89. Moldova s-a aliniat la 37 din cele 41 de regimuri de sancțiuni ale UE la care a fost invitată să se alinieze. Pe durata anului 2024, Moldova a asigurat un grad de aliniere de 86,67% față de Deciziile Consiliului UE privind măsurile restrictive (65 din 75 de decizii). Moldova aplică o abordare preventivă și exercită diligența necesară pentru a preveni eludarea regimurilor de sancțiuni la care nu s-a aliniat încă.
90. Moldova se angajează să majoreze treptat rata de aliniere la Politica Externă și de Securitate Comună a UE, astfel încât să atingă un nivel deplin de aliniere până la data aderării la Uniunea Europeană, pe baza unor analize de impact care evaluează consecințele politice și economice, precum și măsurile necesare pentru a le gestiona.

III.B. Măsuri restrictive

91. Legea nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale stabilește cadrul legal pentru aliniere, introducerea și implementarea măsurilor restrictive internaționale.
92. Consiliul Interinstituțional de Supervizare, instituit prin Hotărârea de Guvern nr. 93/2024, este organul central de coordonare pentru implementarea măsurilor restrictive internaționale în Moldova. Consiliul este condus de Prim-ministrul Republicii Moldova și este format din șefii autorităților naționale relevante cu competențe în domeniul măsurilor restrictive internaționale, asigurând o mai bună cooperare și comunicare între autoritățile naționale în acest domeniu.

93. Între timp, Moldova va exercita în continuare diligența necesară pentru a preveni eludarea sancțiunilor. Această abordare preventivă este implementată la nivelul mecanismelor de control al exporturilor pentru a evita exportul de bunuri strategice către destinații supuse sancțiunilor sau cunoscute pentru implicarea în eludarea sancțiunilor.
94. Moldova va îmbunătăți cadrul de reglementare care guvernează implementarea și monitorizarea măsurilor restrictive internaționale, inclusiv prin consolidarea măsurilor de protecție împotriva eludării acestora prin transferuri de active și prin revizuirea mecanismelor de raportare și a obligațiilor impuse entităților private în acest sens.

III.C. Prevenirea conflictelor

95. Moldova promovează în mod activ prevenirea și soluționarea conflictelor la nivel internațional, subliniind importanța dialogului, cooperării și stabilității globale în cadrul reuniunilor ONU, OSCE și NATO. Țara contribuie la eforturile internaționale de prevenire a conflictelor prin implementarea rezoluțiilor relevante și prin participarea activă la misiunile internaționale de menținere a păcii. Moldova va continua să participe la misiuni și operațiuni internaționale de menținere a păcii sub egida Uniunii Europene, a Organizației Națiunilor Unite și a NATO.
96. Moldova acordă prioritate alinierii strânse cu UE în cadrul forurilor internaționale pe probleme de securitate. În 2023 și 2024, Moldova a atins o rată de aliniere de aproape 98% la declarațiile UE în cadrul ONU și OSCE. Moldova își propune să atingă o rată de aliniere de 100% până la încheierea negocierilor de aderare.
97. Moldova va pune în aplicare măsurile UE în domeniul avertizării timpurii și prevenirii conflictelor, la data aderării, dat fiind faptul că aceste măsuri sunt orientate, înainte de toate, către statele terțe. La nivel național, Moldova va stabili un sistem de avertizare timpurie, în baza rezultatelor studiului de fezabilitate lansat la 28 februarie 2024.
98. Moldova va continua să solicite sprijinul comunității internaționale pentru cererile sale repetate privind retragerea completă și necondiționată a trupelor și munițiilor Federației Ruse staționate ilegal pe teritoriul său, în conformitate cu dreptul internațional și cu angajamentele asumate de Federația Rusă la Summitul OSCE de la Istanbul din 1999.
99. Moldova își menține pe deplin angajamentul de a ajunge la o soluționare pașnică a conflictului transnistrean, pe calea dialogului și în baza principiilor suveranității și integrității teritoriale în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional, cu scopul de a reintegra țara. Depunând eforturi pentru atingerea acestui obiectiv, Moldova continuă să aibă o abordare responsabilă, cumpătată și constructivă, axată pe prevenirea escaladării și pe menținerea stabilității. Prin dialog continuu, măsuri de consolidare a încrederii și politici țintite de reintegrare, autoritățile promovează în mod constant și activ pacea și soluții practice care îmbunătățesc viața de zi cu zi a cetățenilor de pe ambele maluri ale Nistrului.
100. Privind în perspectivă, Moldova își va intensifica eforturile de a avansa în procesul de reintegrare a țării și de a contribui la securitatea europeană extinsă prin mijloace pașnice și incluzive.
101. Moldova este angajată în facilitarea creșterii participării femeilor în domeniile legate de securitate. Autoritățile vor elabora în continuare planuri și programe naționale pentru implementarea Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea, pentru perioada de după 2027. Următorul plan va fi elaborat după finalizarea raportului de evaluare privind implementarea actualului Program Național

2023–2027 și a Planului de Acțiuni aferent. Acesta va fi elaborat în strânsă consultare cu instituțiile relevante, societatea civilă și partenerii internaționali.

III.D. Neproliferare

102. Moldova își asumă angajamentul de a garanta un mediu sigur pentru populația țării prin reglementarea strictă a Armelor de distrugere în masă (ADM). Moldova a ratificat majoritatea instrumentelor juridice internaționale referitoare la armele chimice, biologice, bacteriologice și toxice, precum și la rachetele balistice, siguranța, securitatea, garanțiile și răspunderea nucleară.
103. De asemenea, începând cu anul 2005, Moldova a aderat la instrumente juridice internaționale neobligatorii, cum ar fi Codul de conduită privind siguranța și securitatea surselor radioactive și îndrumările aferente privind importul și exportul.
104. În 2007, Moldova a ratificat Tratatul de Interzicere Totală a Experiențelor Nucleare și a devenit membră a Organizației Tratatului de Interzicere Totală a Experiențelor Nucleare (CTBTO). În 2023, a fost instituit un Centru național de date pentru CTBTO în cadrul Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice. Pentru a sprijini punerea în aplicare a acestor obligații internaționale, Moldova a instituit un cadru legislativ național solid și regulamente conexe.
105. Republica Moldova nu face parte din Grupul Australia și Acordul Wassenaar. Cu toate acestea, prin intermediul Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice și a Hotărârii de Guvern nr. 24/2025 cu privire la Sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice - în speță, Anexa 3 „Lista de produse cu dublă utilizare” -, Moldova pune în aplicare prevederile acordurilor internaționale privind controlul produselor cu dublă utilizare, și anume, Convenția privind Armele Chimice și principiile Grupului Australia, Regimul de Control al Tehnologiilor pentru Rachete, Grupul Furnizorilor Nucleari, Acordul Wassenaar.
106. Moldova va aproba, în 2025, Programul național de neproliferare a ADM și de reducere a riscurilor provenite de la amenințările chimice, biologice, radiologice și nucleare pentru anii 2025-2029.
107. Moldova a ratificat Protocolul împotriva fabricării și traficului ilicit de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții, adițional la Convenția ONU împotriva criminalității transnaționale organizate, prin Legea nr. 224/2005, iar Tratatul privind comerțul cu arme - prin Legea nr. 105/2015.
108. Legislația națională transpune parțial dispozițiile legislației UE privind Armele de calibru mic și armele ușoare (SALW). Moldova intenționează să adopte un document de politică națională privind SALW în anul 2025, inclusiv pe baza principiilor evidențiate în Strategia UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente.
109. Moldova intenționează să pună în funcțiune Punctul focal național privind SALW, să intensifice eforturile de mediere bazate pe Principiul politicilor bazate pe probleme concrete pentru a sensibiliza publicul cu privire la predarea voluntară a armelor de foc deținute ilegal, și să continue formarea și echiparea agențiilor naționale de aplicare a legii pentru a aborda în mod eficient amenințările legate de armele de foc.
110. Detalii privind angajamentele suplimentare care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1 de mai jos.

Tabelul 1: Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul SALW

<i>Acquis</i>	Angajament de transpunere/ alinieare	Angajament de implementare
Directiva (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (text codificat) (CELEX:32021L0555)	Până la sfârșitul anului 2025: Modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.	
	Până la sfârșitul anului 2025: Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 416/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de păstrare a informației în Registrul de stat al armelor.	

III.E. Cooperarea cu organizațiile internaționale

111. Moldova este membră a 91 de organizații internaționale și a încheiat 1,703 tratate cu aceste entități sau în cadrul acestora. Printre cele mai importante se numără Organizația Națiunilor Unite (ONU), Consiliul Europei (CoE), Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), Fondul Monetar Internațional (FMI) și Organizația Mondială a Comerțului (OMC).
112. În calitate de membră a mai multor organizații internaționale, Moldova a continuat să se alinieze la pozițiile UE și a susținut rezoluțiile relevante, inclusiv ale Adunării Generale a ONU, Consiliului pentru Drepturile Omului și Consiliului Europei. În anul 2024, rata de aliniere a Republicii Moldova la inițiativele UE în cadrul organizațiilor multilaterale a fost de 98% în cadrul Adunării Generale a ONU, al organelor sale subsidiare, al fondurilor și programelor sale, de 97% în cadrul OSCE, de 91% în cadrul CoE și de 100% în cadrul AIEA, CTBTO, ATT, BWC, CCM, CCW, GGE în cadrul LAWS, Convenția de la Ottawa, OIAC, NPT și al Comisiei pentru Dezarmare și Securitate Internațională a ONU (Primul Comitet).
113. Prioritățile Moldovei în cadrul ONU sunt în conformitate cu prioritățile UE, inclusiv în ceea ce privește securitatea, protecția drepturilor omului, clima, promovarea rolului și a participării femeilor și tinerilor.
114. Moldova este stat parte la Curtea Penală Internațională din 2010, ratificând Statutul de la Roma. Moldova nu are acorduri sau discuții în curs cu state terțe cu privire la proiecte de tratate pentru acordarea derogărilor de la dispozițiile Statutului de la Roma.
115. Moldova își va consolida cooperarea cu organizațiile internaționale pentru a îndeplini obiectivele globale de sustenabilitate, concentrându-se pe reducerea sărăciei, educație și asistență medicală, și își va continua angajamentul față de NATO și alte organizații regionale pentru a-și consolida securitatea.
116. Moldova va deține președinția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei începând cu noiembrie 2025 și până în mai 2026, și a Adunării Generale a ONU în 2027-2028. Moldova va promova priorități ce reflectă aspirațiile sale europene și contribuția sa la acțiunea de politică externă a UE în calitate de viitor stat membru.

III.F. Măsurile de securitate

117. Cadrul juridic național privind protecția secretului de stat în Republica Moldova se aliniază parțial la *acquis*-ul UE privind normele de securitate pentru protecția informațiilor clasificate ale UE.

118. În anul 2018, Republica Moldova a semnat cu UE Acordul privind procedurile de securitate pentru schimbul și protecția informațiilor clasificate. Moldova va continua să întreprindă măsurile necesare pentru a trece la nivelul următor de schimb electronic al informațiilor clasificate prin intermediul unui canal securizat, asigurând autoritățile publice care operează cu informații clasificate cu sisteme adecvate de securitate fizică și control al accesului în spațiile/zonelor în care sunt gestionate și stocate informațiile clasificate, sisteme de protecție INFOSEC, echipamente IT și sisteme software.

119. Republica Moldova se angajează să se alinieze cu următoarele acte legislative ale UE:

Tabelul 2. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul MĂSURILOR DE SECURITATE

<i>Acquis</i>	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare
Decizia Consiliului 2013/488/UE din 23 septembrie 2013 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate, OJ L 274, 15.10.2013	Până în decembrie 2026: Adoptarea Legii privind normele de securitate pentru protecția informațiilor clasificate ale UE.	Până în anul 2027: Adoptarea cadrului normativ/ actelor legislative privind normele detaliate de securitate și protecție a informațiilor clasificate (necesare pentru punerea în aplicare a viitoarei legi privind normele de securitate pentru protecția informațiilor clasificate ale UE).
Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei din 13 martie 2015 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate		

III.G. Amenințări hibride

120. La 15 decembrie 2023, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 391/2023 privind aprobarea Strategiei securității naționale, care în capitolul IV subliniază că operațiunile hibride desfășurate de Federația Rusă în domeniile politic, economic, energetic, social, informațional, cibernetic și altele sunt printre principalele amenințări la adresa securității naționale, având drept scop subminarea ordinii constituționale, devierea de la parcursul european al și/sau dezintegrarea statului. A fost adoptată și o foaie de parcurs pentru doi ani în vederea implementării Strategiei, cu scopul de a o operaționaliza și de a asigura o mai bună coordonare între autoritățile guvernamentale și între domenii, prin definirea clară a obiectivelor, rolurilor, termenelor și consecutivității acțiunilor. La începutul anului 2025, Serviciul Consiliului Suprem de Securitate, în cadrul raportului său anual, a oferit o evaluare cuprinzătoare a executării foii de parcurs. Raportul a fost prezentat Parlamentului, fiind audiat în cadrul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică.

121. Pentru a spori capacitățile și capabilitățile instituțiilor de stat de a face față amenințărilor hibride, manipulării și interferenței informațiilor străine (FIMI), autoritățile naționale au aprobat noi documente de politici, legi și acte normative în conformitate cu Strategia

securității naționale. Moldova a creat, de asemenea, instituții noi, cum ar fi Agenția pentru Securitate Cibernetică, Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor” și Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării. Acestea au scopul de a consolida, printre altele, reziliența față de amenințările hibride și FIMI, prin aplicarea unei abordări la nivelul întregii societăți și al întregii administrații publice.

122. Instituțiile statului consolidează și extind continuu parteneriatele cu instituțiile omoloage din Statele Membre ale UE și organizațiile europene relevante, ca parte a eforturilor de a contracara amenințările hibride (AH), manipularea și ingerința informațională străină. Moldova este prima țară care a activat și a beneficiat de instrumentul UE „Echipele de răspuns rapid la amenințări hibride”, care sprijină instituțiile noastre, în special, în protejarea integrității proceselor electorale naționale.
123. Moldova se angajează să continue eforturile de contracarare a amenințărilor hibride și de sporire a rezilienței inclusiv prin respectarea recomandărilor din studiul UE privind riscurile hibride. În anul 2025, Moldova va avansa în dezvoltarea unui Sistem integrat de management al riscurilor pentru analizarea, monitorizarea și contracararea unei game largi de riscuri, inclusiv a amenințărilor hibride. În paralel, Moldova colaborează strâns cu statele membre ale UE și cu Misiunea de Parteneriat a Uniunii Europene la Chișinău (EUPM) și explorează opțiuni pentru extinderea parteneriatelor, în vederea elaborării și implementării unor programe de consolidare a capacităților pentru funcționari publici, experți și specialiști în comunicare, cu scopul de a spori reziliența instituțională și societală în fața amenințărilor hibride și a fenomenelor de manipulare și ingerință informațională străină (FIMI).
124. Moldova va continua să-și concentreze eforturile pe transpunerea *acquis*-ului UE în domeniul securității cibernetice în cadrul normativ național, în special a Actului privind securitatea cibernetică și Actului privind reziliența cibernetică, precum și pe transpunerea integrală a Directivei (UE) 2022/2555 (Directiva NIS2).

III.H. Manipularea și ingerința informațională străină

125. Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării conduce elaborarea și implementarea programelor de consolidare a capacităților pentru a spori reziliența instituțiilor și a societății față de dezinformare prin abordarea factorilor sistemici care favorizează FIMI. De la înființarea sa, în anul 2023, Centrul a colaborat îndeaproape cu EUPM, coordonând și aliniind activitățile sale cu Setul de instrumente FIMI al UE.
126. În contextul Actului UE privind serviciile digitale (DSA) și al viitoarelor politici UE privind Scutul democrației, în anul 2023, Moldova a adoptat Conceptul de comunicare strategică și combatere a dezinformării, a acțiunilor de manipulare a informației și ingerințelor străine pentru anii 2024-2028, care reflectă parțial recomandările UE. În 2024, Guvernul a aprobat Hotărârea nr. 860/2024 de definire a criteriilor pentru furnizorii de servicii și a desemnat Agenția pentru Securitate Cibernetică drept organ responsabil în acest sens. Legislația audiovizuală a fost, de asemenea, modificată pentru a transpune Regulamentul (UE) 2022/2065, aliniind cadrul juridic național la standardele UE. Moldova va continua să se alinieze la prevederile DSA, stabilind în același timp un cadru normativ pentru o interacțiune eficientă cu principalele platforme online, inclusiv cu platformele online și motoarele de căutare foarte mari (VLOPE/Very Large Online Platforms and Engines).

127. Moldova va ține cont de viitoarele documente de politici referitoare la Scutul european al democrației, atunci când va fi relevant pentru adaptarea propriilor instrumente de combatere a FIMI, având în vedere evoluția tehnicilor și intensitatea tot mai mare a ingerințelor străine.

III.I. Instrumentul European pentru Pace

128. Moldova implementează hotărârile UE privind măsurile de asistență în sprijinul consolidării capacităților sale în cadrul Instrumentului European pentru Pace (IEP). Procesul este facilitat de politicile și planurile de securitate și apărare recent aprobate, precum și de cadrul juridic existent. Conținutul Deciziei (PESC) 2021/509 a Consiliului UE va fi pus în practică de la data aderării.
129. În anii 2023-2025, Moldova și-a revizuit politicile de securitate și apărare și documentele de planificare, inclusiv Strategia securității naționale, Strategia națională de apărare, Strategia militară și Planul de dezvoltare a capacităților militare pe termen lung. Prioritățile documentelor revizuite sunt axate pe dezvoltarea și transformarea capacităților naționale de apărare, pe avansarea integrării în arhitectura de securitate și apărare a UE și pe poziționarea Republicii Moldova drept un partener credibil de securitate regională și internațională.
130. Până în anul 2030, Moldova își propune să majoreze treptat cheltuielile pentru apărare; să reformeze structural instituțiile sale de apărare; să sporească dezvoltarea profesională a personalului militar; să modernizeze capacitățile militare ale Armatei Naționale și să-și îmbunătățească infrastructura militară critică. Aceste eforturi sunt îndreptate spre asigurarea pregătirii operaționale în conformitate cu standardele UE și NATO.

IV. POLITICA COMUNĂ DE SECURITATE ȘI APĂRARE

IV.A. Misiuni și Operațiuni PSAC

131. Republica Moldova contribuie în mod activ la securitatea internațională prin participarea la misiunile și operațiunile internaționale.
132. Participarea la misiunile militare ale UE este reglementată de Acordul Moldova - UE de stabilire a unui cadru pentru participarea Republicii Moldova la operațiunile UE de gestionare a crizelor, de Legea nr. 345/2003 privind apărarea națională, precum și de Legea nr. 219/2015 privind participarea la misiuni și operațiuni internaționale.
133. Sporirea participării la misiunile internaționale de menținere a păcii este prevăzută în documentele de politică națională de securitate și apărare, cum ar fi Strategia securității naționale și Strategia națională de apărare.
134. Pe parcursul anului 2024, Moldova și-a sporit contribuția la misiunile PSAC ale UE. Din iulie 2024, țara a detașat doi ofițeri (instruire și logistică) în cadrul EUTM Somalia. Din octombrie 2024, o unitate de 18 militari, de dimensiunea unui pluton de infanterie ușoară, încorporată într-o companie de manevră românească, și un ofițer de stat major care acționează în cadrul comandamentului batalionului multinațional (culegere de informații) au fost detașați în operațiunea EUFOR ALTHEA. Începând cu ianuarie 2025, al doilea ofițer de stat major a fost dislocat la EUFOR ALTHEA pentru a acționa în cadrul Comandamentului Forței (instruire și exerciții).
135. În ultimii ani, Moldova a fost invitată să participe la o serie de misiuni ale UE, inclusiv EUCAP Somalia, EUBAM Libia, EUMAM RCA, EUTM Sahel Mali și EUTM Mali.

Moldova a detașat experți în cadrul EUTM Mali (2014; 2016; 2018-2023) și EUMAM în Republica Central-Africană (2015-2016).

136. Moldova planifică majorarea numărului de militari, de la 18 la 30, în cadrul EUFOR ALTHEA în Bosnia și Herțegovina până la sfârșitul anului 2026.

137. Până la sfârșitul anului 2030, Moldova planifică să îmbunătățească interoperabilitatea forțelor sale armate prin alinierea la standardele militare ale NATO, să identifice posibilități de a contribui la capacitatea de desfășurare rapidă a Uniunii Europene și să participe, împreună cu alte state, la misiunile și operațiunile PSAC ale UE.

IV.B. Cooperarea Structurată Permanentă

138. Articolul 23 din Legea nr. 345/2003 privind apărarea națională permite Republicii Moldova să participe la proiectele de cooperare structurată permanentă (PESCO). Adicional, Strategia națională de apărare evidențiază importanța implicării în instrumentele și structurile UE, inclusiv PESCO.

139. Moldova își exprimă interesul de a participa la proiecte PESCO precum „Sistem de contraatac aerian fără pilot la bord (C-UAS)” și „Echipele de răspuns rapid în domeniul cibernetic și asistența reciprocă în ceea ce privește securitatea cibernetică (CRRT)”.

140. În același timp, Moldova rămâne deschisă să exploreze participarea la alte proiecte PESCO, existente sau viitoare, care se aliniază priorităților sale naționale și contribuie la consolidarea cooperării europene în materie de securitate și apărare.

V. LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI - POLITICA EXTERNĂ, DE SECURITATE ȘI APĂRARE

141. Republica Moldova se angajează să prevină și să combată corupția la toate nivelurile prin punerea în aplicare a Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028 și a Planului de acțiuni aferent, adoptate prin Hotărârea de Guvern nr. 442/2023. Aceste documente strategice vizează consolidarea continuă a eforturilor naționale de prevenire și combatere a corupției și de consolidare a integrității atât în sectorul public, cât și în cel privat. Documentele oferă un cadru detaliat al măsurilor necesare, desemnează autoritățile responsabile, stabilesc termene de punere în aplicare, identifică riscurile potențiale, definesc resursele necesare și instituie mecanisme de monitorizare și raportare.

142. În scopul promovării integrității și implementării eficiente a politicilor anticorupție, autoritățile naționale responsabile de politica externă, de securitate și de apărare - respectiv Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Apărării și Serviciul de Informații și Securitate - vor continua să implementeze Programul național și Planul de acțiuni pentru anii 2024-2028. Instituțiile în cauză vor beneficia, de asemenea, de formare privind măsurile de integritate instituțională pentru a-și consolida în continuare guvernanta internă și responsabilitatea.

143. Ministerul Apărării va adopta Planul de acțiuni privind integritatea instituțională în vederea implementării recomandărilor Raportului NATO de autoevaluare a consolidării integrității și ale Raportului de evaluare *inter pares*, până la sfârșitul anului 2025.